

Laidiens: 23.05.2014., Nr. 99
Oficiālās publikācijas Nr.: 2014/99.2

Ministru kabineta noteikumi Nr.251

Rīgā 2014.gada 20.maijā (prot. Nr.29 19.§)

Kārtība, kādā aitū sugas dzīvniekiem veic slimības **Maedi-Visna** uzraudzību, kontroli un apkarošanu

*Izdoti saskaņā ar Veterinārmedicīnas likuma
25.panta 17.punktu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka slimības *Maedi-Visna* (turpmāk – *Maedi-Visna*) uzraudzības, kontroles un apkarošanas pasākumus aitū sugas dzīvniekiem (turpmāk – dzīvnieki).
2. Noteikumos lietotie termini:
 - 2.1. aizdomas par dzīvnieka saslimšanu ar *Maedi-Visna* – dzīvnieks barots ar pienu, kas iegūts no aitas, kura ir slima ar *Maedi-Visna*, vai dzīvniekam laboratoriskajos izmeklējumos konstatēts aizdomīgs (neskaidrs) seroloģisko izmeklējumu rezultāts uz *Maedi-Visna* vai novērotas raksturīgās *Maedi-Visna* klīniskās izmaiņas – slodzes neizturība, novājēšana, sauss klepus, pakaļkāju vājums, ataksija, mastīts, artrīts;
 - 2.2. ar *Maedi-Visna* slimš dzīvnieks – dzīvnieks, kam apstiprināta *Maedi-Visna* diagnoze;
 - 2.3. novietne – telpa, celtnē, teritorijā vai tās daļa vai iežogota platība, kurā audzē vai tur dzīvniekus un tie veido vienu epidemioloģisko vienību;
 - 2.4. pamatganāmpulks – aitū mātes, vaislas teķis un visas pārējās aitas, kas vecākas par 12 mēnešiem;
 - 2.5. kontroles paraugs – asins seruma paraugs, kas uzraudzības un kontroles pasākumu laikā paņemts no dzīvnieka, lai laboratorijā to seroloģiski izmeklētu, nosakot specifiskās antivielas pret *Maedi-Visna* ierosinātāju;
 - 2.6. klīniskā vai patoloģiskā materiāla paraugs – audu paraugi, kas *Maedi-Visna* apkarošanas pasākumu laikā paņemti no dzīvnieka vai tā liķa;
 - 2.7. MN tipa novietne – novietne, kurai Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk – dienests) piešķir un saglabā nezināmu *Maedi-Visna* statusu, ja statusa piešķiršanas dienā dzīvnieku veselības stāvoklis un laboratorisko izmeklējumu rezultāti par *Maedi-Visna* nav zināmi;
 - 2.8. MP tipa novietne – novietne, kurai dienests piešķir un saglabā *Maedi-Visna* skartas novietnes statusu, ja ir apstiprināta *Maedi-Visna* diagnoze;

2.9. M1 tipa novietne – novietne, kurai dienests piešķir un saglabā tādas novietnes statusu, kurā dzīvnieki atveseļojas no saslimšanas ar *Maedi-Visna*, ja novietnei bijis MP tipa novietnes statuss un tajā veikti apkarošanas pasākumi vai visi dzīvnieki novietnē izaudzēti vai ievesti no M1 vai M2, vai M3 tipa novietnes un tiek veikti uzraudzības un kontroles pasākumi, pretendējot uz M2 tipa novietnes statusu;

2.10. M2 tipa novietne – novietne, kurai dienests piešķir un saglabā no *Maedi-Visna* brīvas novietnes statusu, ja kārtējā gadā dzīvnieki novietnē ir seroloģiski izmeklēti uz *Maedi-Visna* un iegūti negatīvi rezultāti un novietnei trīs gadus ir saglabāts M1 tipa novietnes statuss vai visi dzīvnieki novietnē izaudzēti vai ievesti no M2 vai M3 tipa novietnes un novietnē tiek veikti uzraudzības un kontroles pasākumi, pretendējot uz M3 tipa novietnes statusu;

2.11. M3 tipa novietne – novietne, kurai dienests piešķir un saglabā no *Maedi-Visna* oficiāli brīvas novietnes statusu, ja tai divus gadus ir saglabāts M2 tipa novietnes statuss vai visi dzīvnieki novietnē izaudzēti vai ievesti no M3 tipa novietnes un tiek veikti uzraudzības un kontroles pasākumi, lai saglabātu M3 tipa novietnes statusu.

3. Dienests:

3.1. izstrādā *Maedi-Visna* uzraudzības un apkarošanas programmu;

3.2. Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu piešķirt vai nepiešķirt, saglabāt, apturēt, atjaunot vai atcelt novietnei MN, MP, M1, M2 vai M3 tipa novietnes statusu.

4. Kontroles, klīniskā vai patoloģiskā materiāla paraugus ņem praktizējošs veterinārārsts, un laboratoriskai izmeklēšanai uz valsts zinātnisko institūtu "Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR"" (turpmāk – institūts) vai citu akreditētu laboratoriju nosūta praktizējošs veterinārārsts, dzīvnieku īpašnieks vai turētājs.

5. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs sedz izdevumus par kontroles, klīniskā vai patoloģiskā materiāla paraugu ņemšanu, nosūtīšanu un laboratorisko izmeklēšanu.

6. Institūts vai akreditēta laboratorija veic seroloģiskos izmeklējumus, nosakot specifiskās antivielas pret *Maedi-Visna* ierosinātāju, vai virusoloģiskos izmeklējumus, izmantojot Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas atzītas laboratoriskās diagnostikas metodes.

7. Institūts vai akreditēta laboratorija pēc parauga laboratoriskās izmeklēšanas rezultātus elektroniski vai papīra formā nosūta:

7.1. Lauksaimniecības datu centru (turpmāk – datu centrs);

7.2. personai, kas atsūtījusi paraugu;

7.3. dienestam un tā attiecīgajai teritoriālajai struktūrvienībai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ziņojamām, reģistrējamām un valsts uzraudzībā esošām dzīvnieku infekcijas slimībām un kārtību, kādā par tām sniedzama informācija dienestam, ja iegūts pozitīvs rezultāts.

8. Ja dzīvnieku īpašnieks, turētājs vai praktizējošs veterinārārsts paraugu nosūta izmeklēšanai uz akreditētu laboratoriju citā valstī, dzīvnieku īpašnieks vai turētājs divu nedēļu laikā pēc laboratorisko rezultātu saņemšanas nosūta izmeklējumu rezultātus attiecīgajai dienesta teritoriālajai struktūrvienībai.

9. Dienesta attiecīgā teritoriālā struktūrvienība pēc šo noteikumu 8. punktā minēto laboratorisko rezultātu saņemšanas tos reģistrē datu centra datubāzē.

10. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs *Maedi-Visna* laboratorisko izmeklējumu rezultātus pēc to saņemšanas glabā elektroniski vai papīra formā vismaz piecus gadus.

2. *Maedi-Visna* uzraudzības un kontroles pasākumi

11. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs piesakās dienestā, iesniedzot rakstisku iesniegumu par M1, M2 vai M3 tipa novietnes statusa piešķiršanu (1. pielikums), ja ir izpildīti šo noteikumu 25., 28. vai 31. punktā minētie nosacījumi. Iesniegumam pievieno šādus dokumentus:

11.1. testēšanas pārskatu kopijas par novietnē veiktajiem laboratoriskajiem izmeklējumiem *Maedi-Visna* noteikšanai, ja dienestam nav pieejami nepieciešamie laboratoriskie izmeklējumi;

11.2. veterinārā (veselības) sertifikāta kopiju, ja dzīvnieki Latvijas Republikā (turpmāk – Latvija) ievesti no citas Eiropas Savienības dalībvalsts (turpmāk – dalībvalsts) vai valsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts (turpmāk – trešā valsts), un dienestam nav pieejama informācija par to, ka minētie dzīvnieki ievesti atbilstoši prasībām, kādas noteiktas to ievēšanai Latvijā;

11.3. apliecinājumu par *Maedi-Visna* uzraudzību aitū ganāmpulkā vai novietnē (turpmāk – apliecinājums) (2. pielikums), kuru izsniedz dalībvalsts vai trešās valsts kompetentā institūcija vai dzīvnieku īpašnieks vai turētājs saskaņā ar šo noteikumu 12. punktu.

12. Apliecinājumu izsniedz:

12.1. tās dalībvalsts vai trešās valsts kompetentā institūcija, no kuras dzīvniekus pārvieto, ja novietnēm vai ganāmpulkiem tajā piešķir statusu saistībā ar *Maedi-Visna* uzraudzību;

12.2. dzīvnieku īpašnieks vai turētājs, no kura novietnes dzīvniekus pārvieto, ja attiecīgās dalībvalsts vai trešās valsts kompetentā institūcija novietnēm vai ganāmpulkiem nepiešķir statusu saistībā ar *Maedi-Visna* uzraudzību.

13. Ja aitū ganāmpulks ir izvietots vairākās novietnēs, kurās dzīvniekiem ir dažāds veselības statuss, dzīvnieku īpašnieks vai turētājs nodrošina, ka:

13.1. katrā novietnē atrodas dzīvnieki ar vienādu veselības statusu;

13.2. katrā novietnē turētajiem dzīvniekiem ir paredzētas savas ganības;

13.3. katrā novietnē ir atsevišķs aprīkojums, kas nav tiešā kontaktā ar citā novietnē esošajiem dzīvniekiem;

13.4. dzīvniekiem ar dažādu veselības stāvokli nav iespējams kontaktēties savā starpā;

13.5. pārvietojot dzīvniekus uz citu ganību teritoriju, tos pārvieto uz tādām ganībām, kurā ganās dzīvnieki ar tādu pašu veselības stāvokli.

14. Dienests izvērtē šo noteikumu 11. punktā minētos dokumentus un novietnes atbilstību šo noteikumu 25., 28. vai 31. punktā minētajiem kritērijiem un pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

14.1. piešķirt novietnei M1, M2 vai M3 tipa novietnes statusu, lēmumu rakstiski paziņojot dzīvnieku īpašniekam vai turētājam;

14.2. nepiešķirt novietnei M1, M2 vai M3 tipa novietnes statusu, rakstiski sniedzot pamatotu atteikumu.

15. Ja pieņemts lēmums piešķirt M1, M2 vai M3 tipa novietnes statusu, dienests triju darbdienu laikā datu centra datubāzē reģistrē novietnei piešķirto statusu un norāda datumu, līdz kuram jāveic nākamais seroloģiskais

izmeklējums.

16. Datu centrs līdz kārtējā gada 31. decembrim sagatavo un ievieto savas tīmekļa vietnes publiskajā sadaļā informāciju dzīvnieku īpašniekiem vai turētājiem un dienestam par dzīvnieku reģistrā reģistrētajām novietnēm, kurās dzīvniekiem ir nepieciešams veikt kontroles paraugu izmeklējumus nākamajā gadā.

17. Datu centrs savas tīmekļa vietnes publiskajā sadaļā uztur aktuālu sarakstu par dzīvnieku novietnēm, kurām piešķirts un saglabāts MN, MP, M1, M2 vai M3 tipa novietnes statuss, norādot novadu, pagastu un novietnes numuru.

18. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs pēc šo noteikumu 16. punktā minētās informācijas iegūšanas nodrošina attiecīgo dzīvnieku seroloģisku izmeklēšanu.

19. Ja dzīvniekus no MN, MP vai M1 tipa novietnes paredzēts vest uz pasākumu ar tās pašas sugas dzīvnieku piedalīšanos no dažādām novietnēm, dzīvnieku īpašnieks vai turētājs 30 dienu laikā pirms pasākuma nodrošina to dzīvnieku seroloģisko izmeklēšanu uz *Maedi-Visna*, kuri ir vecāki par sešiem mēnešiem un tiek vesti uz pasākumu. Dzīvniekus uz pasākumu atļauts vest, ja iegūtie seroloģiskie rezultāti ir negatīvi.

20. Šo noteikumu 19. punktā minētā pasākuma organizētāju pienākums ir nodrošināt, lai pasākuma laikā dzīvniekiem no dažāda statusa novietnēm nebūtu iespējams kontaktēties savā starpā un tie būtu izolēti cits no cita.

21. Ja M1, M2 vai M3 tipa novietnē ievieto dzīvniekus no novietnes ar zemāku statusu, šī novietne iegūst tās novietnes statusu, no kuras ievesti dzīvnieki.

22. Dienests MN, M1, M2 vai M3 tipa novietnes statusu:

22.1. aptur *Maedi-Visna* diagnozes apstiprināšanas laikā;

22.2. atjauno, ja divos seroloģiskos izmeklējumos iegūti negatīvi rezultāti un izmeklējumi veikti ar vismaz četrū, bet ne vairāk kā 12 mēnešu starplaiku, un *Maedi-Visna* diagnoze nav apstiprināta.

23. Dienests atceļ novietnei M1, M2 vai M3 tipa novietnes statusu un piešķir:

23.1. MN tipa novietnes statusu, ja nav ievēroti šo noteikumu 26., 29. vai 32. punktā minētie attiecīgā novietnes statusa saglabāšanas nosacījumi;

23.2. MP tipa novietnes statusu, ja ir apstiprināta *Maedi-Visna* diagnoze.

24. Ja dzīvnieku īpašnieks vai turētājs izpilda *Maedi-Visna* uzraudzības un kontroles pasākumus vai apkarošanas pasākumus un dienestā iesniedz iesniegumu par MN, M1, M2 vai M3 tipa novietnes statusu piešķiršanu (1. pielikums), dienests var mainīt novietnes statusu:

24.1. no MP vai MN uz M1 tipa novietnes statusu;

24.2. no M1 uz M2 tipa novietnes statusu;

24.3. no M2 uz M3 tipa novietnes statusu.

2.1. Pasākumi, kas veicami, lai novietnei piešķirtu un saglabātu M1 tipa novietnes statusu

25. Dienests piešķir novietnei M1 tipa novietnes statusu, ja dzīvnieku īpašnieks vai turētājs ir izpildījis vienu no šādām prasībām:

25.1. novietnē veikti *Maedi-Visna* apkarošanas pasākumi saskaņā ar šo noteikumu 3. nodaļā minētajām prasībām;

25.2. dzīvnieki novietnē ir izaudzēti vai ievesti no M1, M2 vai M3 tipa novietnes vai ievesti no citas dalībvalsts vai trešās valsts novietnes vai ganāmpulka, kam ir piešķirts no *Maedi-Visna* brīvas novietnes vai ganāmpulka statuss, vai no novietnes, kurā visi pamatganāmpulka dzīvnieki kārtējā gada laikā ir seroloģiski izmeklēti, nosakot specifiskās antivielas pret *Maedi-Visna* ierosinātāju, un iegūtie rezultāti ir negatīvi, un tas ir norādīts apliecinājumā (2. pielikums);

25.3. reizi gadā izmeklēti kontroles paraugi no visiem pamatganāmpulka dzīvniekiem, kas vecāki par 12 mēnešiem un atrodas vienā novietnē, un iegūtie rezultāti ir negatīvi.

26. Dienests novietnei saglabā M1 tipa novietnes statusu, ja ir ievērotas šādas prasības:

26.1. M1 tipa statusa saglabāšanas laikā novietnē turētajiem dzīvniekiem nav apstiprināta *Maedi-Visna* diagnoze;

26.2. reizi gadā ir izmeklēti kontroles paraugi no visiem pamatganāmpulka dzīvniekiem, kas ir vecāki par 12 mēnešiem un atrodas vienā novietnē, un iegūtie rezultāti ir negatīvi;

26.3. kazu sugas dzīvniekus, kuri ir vecāki par 12 mēnešiem un kurus tur kopā ar aitū sugas dzīvniekiem, reizi gadā izmeklē seroloģiski, nosakot specifiskās antivielas pret kazu artrīta-encefalīta ierosinātāju, un iegūtie rezultāti ir negatīvi;

26.4. jērus piebaro ar aitas pienu, kas iegūts no *Maedi-Visna* seroloģiski negatīvām aitām, vai kazas pienu, kas iegūts no kazu artrīta-encefalīta seroloģiski negatīvām kazām;

26.5. novietnē atrodas dzīvnieki, kas tur ir dzimuši vai ievietoti no citas novietnes saskaņā ar šo noteikumu 27. punktā minētajām prasībām.

27. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs novietnē, kurai piešķirts M1 tipa novietnes statuss, drīkst ievietot dzīvniekus:

27.1. no tāda paša statusa novietnes vai no novietnes, kurai piešķirts M2 vai M3 tipa novietnes statuss;

27.2. no dalībvalsts vai trešās valsts:

27.2.1. saskaņā ar normatīvajiem aktiem par veterinārajām prasībām aitū un kazu aprītē un veterinārajām prasībām to dzīvnieku aprītei, kas nav minēti citos normatīvajos aktos par veterināro kontroli, kā arī saskaņā ar Komisijas 2010. gada 12. marta Regulu (ES) Nr. 206/2010, ar ko izveido sarakstus, kuros iekļautas trešās valstis, to teritorijas vai daļas, no kurām Eiropas Savienībā atļauts ievest konkrētus dzīvniekus un svaigu gaļu, un nosaka veterinārās sertifikācijas prasības (turpmāk – Regula Nr. 206/2010) un ja ievestajiem dzīvniekiem ne vēlāk kā 30 dienas pirms vai pēc to ievietošanas novietnē paņemt un izmeklēti kontroles paraugi, un iegūtie rezultāti ir negatīvi. Dzīvniekus, kas nav seroloģiski izmeklēti pirms to ievietošanas novietnē, dzīvnieku īpašnieks vai turētājs izolē, seroloģiski izmeklē un, ja iegūti negatīvi rezultāti, ievieto novietnē pie pārējiem dzīvniekiem;

27.2.2. no *Maedi-Visna* brīvas novietnes vai ganāmpulka vai no novietnes, kurā visi pamatganāmpulka dzīvnieki kārtējā gada laikā seroloģiski izmeklēti, nosakot specifiskās antivielas pret *Maedi-Visna* ierosinātāju, un iegūtie rezultāti ir negatīvi, un tas ir norādīts apliecinājumā (2. pielikums).

2.2. Pasākumi, kas veicami, lai novietnei piešķirtu un saglabātu M2 tipa novietnes statusu

28. Dienests novietnei piešķir M2 tipa novietnes statusu, ja ir izpildītas šādas prasības:

28.1. kārtējā gadā ir izmeklēti kontroles paraugi no visiem pamatganāmpulka dzīvniekiem, kas ir vecāki par 12 mēnešiem un atrodas vienā novietnē, un iegūtie rezultāti ir negatīvi, kā arī novietnei divus gadus ir saglabāts M1 tipa novietnes statuss;